

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/15-02/150

URBROJ: 517-06-2-1-2-17-26

Zagreb, 27. prosinca 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 84. stavka 1. i članka 89. stavak 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i odredbe članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14), povodom zahtjeva nositelja zahvata MCC Ekskluzivne nekretnine d.o.o., OIB: 98733526126, Krajška 30, Zagreb, nakon provedenog postupka procjene utjecaja zahvata kombi kogeneracijske plinske elektrane (KKPE) Peruća na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Namjeravani zahvat – kombi kogeneracijska plinska elektrana (KKPE) Peruća, nositelja zahvata, MCC Ekskluzivne nekretnine d.o.o. Krajška 30, Zagreb – nije prihvatljiv za okoliš.**

- II. Nositelj zahvata, MCC Ekskluzivne nekretnine d.o.o., OIB: 98733526126, Krajška 30, Zagreb, dužan je podmiriti sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovoga Rješenja. O troškovima ovoga postupka odlučit će se posebnim rješenjem.**

- III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, MCC Ekskluzivne nekretnine d.o.o. Krajška 30, Zagreb, podnio je 23. prosinca 2015. zahtjev Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, koje sukladno odredbama članaka 39. i 45. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, brojevi 93/16 i 104/16) od 16. listopada 2016. nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u dalnjem tekstu Ministarstvo), za procjenu utjecaja na okoliš kombi kogeneracijske plinske elektrane (KKPE) Peruća.

U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) i to:

- Mišljenje Uprave za dozvole državnog značaja Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (KLASA: 350-02/15-02/52; URBROJ: 531-06-1-1-15-2 od 2. prosinca 2015.) o usklađenosti zahvata s prostornim planovima,
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I 612-07/15-60/82; URBROJ: 517-07-1-1-2-15-8 od 15. listopada 2015.) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu,
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Elektroprojekt d.d., Alexandra von Humboldta 4, Zagreb, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/13-08/72; URBROJ: 517-06-2-1-13-2 od 5. rujna 2013.). Studija je izrađena u studenome 2015., a dopunjena u svibnju 2016. i rujnu 2017.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 19. siječnja 2016. informacija o zahtjevu (KLASA: UP/I 351-03/15-02/150, URBROJ: 517-06-2-1-16-3).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona 22. travnja 2016. (KLASA: UP/I 351-03/15-02/150, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-7).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 1. lipnja 2016. u Hrvacama, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija, u svojim bitnim elementima, izrađena u skladu s propisima te predložilo da se Studija dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i da se nakon suglasnosti članova na dorađenu Studiju, Studija uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 24. listopada 2016. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/15-02/150, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-12), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/15-02/150, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-13 od 24. listopada 2016.) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije. Nadalje, Ministarstvo je 19. prosinca 2016. donijelo Odluku o produljenju javne rasprave (KLASA: UP/I-351-03/15-02/150, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-15) te zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/15-02/150, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-16 od 19. prosinca 2016.) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) produljene javne rasprave Upravnom odjelu za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije. Javna rasprava provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 21. studenoga do 31. prosinca 2016. u prostorijama Grada Sinja i Općine Hrvace, svakoga radnoga dana od 8 do 13 sati. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“, na oglasnim pločama Općine Hrvace, Grada Sinja i Splitsko-dalmatinske županije i na njihovim internetskim stranicama. Cjelovita Studija i ne-tehnički sažetak objavljeni su na internetskim stranicama Ministarstva. U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 16. prosinca 2016. s početkom u 10 sati u Gradu Sinju i istog dana s početkom u 13.45 sati u Općini Hrvace. Prema Izvješću Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o održanoj javnoj raspravi

(KLASA: 351-01/16-01/1008; URBROJ: 2181/1-10-16-3 od 13. siječnja 2017.), tijekom javnog uvida zaprimljeno je 15 pisanih primjedbi javnosti i zainteresirane javnosti na Studiju (Vedrana Marunice iz Hrvaca, HEP-a d.d., Miše Francetića, Grupe građana Općine Hrvace (Ante Janković, Vedran Marunica i Ante Hrgović), Blaženke Hrgović iz Splita, HEP Proizvodnje d.o.o., Udruge Sunce, Zelene akcije HR (Željka Leljak Grancin i Bernard Ivčić), Ivana Hrgovića iz Satrića, Saveza pčelarskih udruga SDŽ, Općinskog vijeća Općine Hrvace i Mislava Cvitkovića). U knjige primjedbi upisali su primjedbe Janko Banović i Jelena Miloš. Na javnom izlaganju zainteresirana javnost je imala primjedbe na Studiju. Primjedbe su se u bitnom odnosile na: potrebu provedbe glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u okviru predmetnog postupka procjene, nedostatak varijantnih rješenja, nedovoljno obrađene utjecaje zahvata na podzemno vodno tijelo, uzimanje u obzir kumulativnog utjecaja prilikom procjene utjecaja na zdravlje ljudi, iskoristivost proizvedene toplinske energije, nedovoljno obrađene utjecaje na vodoopskrbne sustave Šilovka, Zadvarje i HE Zakučac, utjecaje korištenja ekstra lakog lož ulja, utjecaj povećanog hlapljenja iz akumulacije Peruća na rad postojeće hidroelektrane Peruća i nizvodne hidroelektrane u proizvodnom lancu, neusklađenost s Planom urbanog razvoja Općine Hrvace i Grada Vrlike, nedovoljno obrađene rizike od minski sumnjivih površina, negativne utjecaje zahvata na razvoj pčelarstva, negativan utjecaj na razvoj ekološke poljoprivrede, nedovoljno obrađen kumulativni utjecaj kombi kogeneracijske plinske elektrane Peruća, spojnog plinovoda Dugopolje-Peruća, dalekovoda Peruća-Konjsko s rasklopištem i reverzibilne hidroelektrane Vrdovo, negativan utjecaj na kvalitetu zraka, utjecaj toplinskog opterećenja na bioraznolikost akumulacije Peruća, negativan utjecaj na zdravlje povećanjem koncentracije emisija onečišćujućih tvari (NO_2 , CO, PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$), primjenu neodgovarajućih modela i metodologija za vrednovanje utjecaja zahvata na temperaturu akumulacije Peruća i rijeke Cetine nizvodno od HE Peruća, zastarjele podatke o razdiobi temperature u akumulaciji Peruća, negativan utjecaj na nematerijalna kulturna dobra, nedostatak kvantitativne procjene rizika od akcidenata i prirodnih katastrofa, negativan utjecaj na postojeću turističko-rekreacijsku namjenu lokacije zahvata, nedovoljno obrađen utjecaj na klimu i klimatske promjene, primjenu novog Referentnog dokumenta najboljih raspoloživih tehnika koji je još u izradi, nedostatak kemijske specifikacije otpadnih voda i nedostatak kvantitativnog proračuna utjecaja na kemijski sastav voda akumulacije Peruća i rijeke Cetine, nepotpunu specifikaciju ispusnih dimnih plinova, problem zbrinjavanja otpada nastalog u procesu proizvodnje energije, pogrešnu obradu meteoroloških podataka, nedostatak opisa disperzije sumporovodika i drugih sumporovih spojeva, ugljikovodika, posebice metana.

Na drugoj sjednici, održanoj 12. prosinca 2017., Povjerenstvo je razmotrilo Izvješće o provedenoj javnoj raspravi, izložene primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti te očitovanje nositelja zahvata koje je dao putem ovlaštenika. Povjerenstvo je na temelju razmotrenih primjedbi javnosti i zainteresirane javnosti, doradene Studije te nakon razmotrenih mišljenja nadležnih tijela koja su putem svojih predstavnika u Povjerenstvu sudjelovala u postupku i očitovanja nositelja zahvata glasalo o prijedlogu mišljenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš kako je predloženo Studijom o utjecaju na okoliš. Budući da je devet članova od nazočnih dvanaest glasovalo protiv prihvatljivosti zahvata za okoliš, Povjerenstvo nije prihvatile prijedlog nositelja zahvata te je donijelo mišljenje o neprihvatljivosti zahvata za okoliš.

Sukladno članku 3. Zakona, zaštitom okoliša osigurava se cijelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti te georaznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog života i temelj koncepta održivog razvijanja. Okoliš je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu. Zahvatima u okoliš smije se utjecati na kakvoću življenja, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet u

okvirima održivog razvijanja. Cjelovito upravljanje zaštitom okoliša provodi se na način da se ostvari održivi razvitak sukladno Zakonu i posebnim propisima.

Člankom 76. Zakona propisuje se da je procjena utjecaja zahvata na okoliš procjena mogućih značajnih utjecaja zahvata na okoliš temeljem njihove prirode, veličine ili lokacije, određenih ovim Zakonom i uredbom iz članka 78. stavka 3. Zakona. Procjenom utjecaja zahvata na okoliš prepoznaje se, opisuje i ocjenjuje, na prikladan način, utjecaj svakog pojedinačnog zahvata iz stavka 1. članka 76. Zakona na okoliš, tako da se utvrđuje mogući izravni i neizravni utjecaj zahvata na: tlo, vodu, more, zrak, šumu, klimu, ljude, biljni i životinjski svijet, prirodne vrijednosti, krajobraz, materijalnu imovinu, kulturnu baštinu, uzimajući u obzir njihove međuodnose. Procjena utjecaja zahvata na okoliš mora osigurati ostvarenje načela predostrožnosti u ranoj fazi planiranja zahvata kako bi se utjecaji zahvata sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost kakvoće okoliša, što se postiže usklađivanjem i prilagođavanjem namjeravanog zahvata s prihvatnim mogućnostima okoliša na određenom području.

Studija utjecaja zahvata na okoliš je stručna podloga sukladno članku 85. Zakona koja obuhvaća sve potrebne podatke, dokumentaciju, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafičkom obliku, prijedlog ocjene prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okoliša u odnosu na zahvat te po potrebi, program praćenja stanja okoliša. Na temelju studije o utjecaju zahvata na okoliš provodi se procjena utjecaja zahvata na okoliš. Studija utjecaja na okoliš za zahvat koji može imati utjecaj na vode mora uzeti u obzir zahtjeve sukladno posebnom propisu. Studija o utjecaju zahvata na okoliš mora biti izrađena na temelju najnovijih, vjerodostojnih i dostupnih podataka.

Tijekom ispitnog postupka Ministarstvo je utvrdilo da temeljem razmatrane Studije o utjecaju na okoliš nije dano dostatno uvjerenje da će predložene mjere zaštite okoliša umanjiti mogući značajni negativni utjecaj kombi kogeneracijske plinske elektrane (KKPE) Peruća na okoliš.

Neprihvatljivost predmetnog zahvata za okoliš obrazložena je sljedećim:

Postrojenje KKPE Peruća se planira locirati na rubu jezera Peruća 250 m uzvodno od postojeće brane Peruća. Njegova svrha je proizvodnja 450 MW električne energije i 50 MW toplinske energije. Navedeno planirano postrojenje treba za odvijanje procesa proizvodnje električne energije rashladnu vodu, tehnološku vodu i vodu za gašenje požara putem hidrantskog sustava. Sve te vode se planiraju uzimati iz akumulacijskog jezera Peruća. Rashladna voda bi se zahvaćala u količini od 8 m³/s i nakon hlađenja postrojenja, zagrijana za oko 8°C vraćala u akumulacijsko jezero u cijelosti. Tehnološka voda bi se tek nakon pročišćavanja ponovno vraćala u akumulacijsko jezero.

Slijedom naprijed navedenog, planirani zahvat bi mogao imati izravan utjecaj na vodno tijelo koje je u naravi akumulacijsko jezero Peruća, jer je isto recipijent svih ispuštenih otpadnih voda (rashladnih, tehnoloških i protupožarnih) i neizravan utjecaj na stanje toka rijeke Cetine nizvodno od brane Peruća. Akumulacijsko jezero Peruća je prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. („Narodne novine“, broj 66/16) određeno kao izmijenjeno vodno tijelo površinske vode pod oznakom JKRN0002-009 Cetina koje je u ukupnom lošem stanju zbog hidromorfoloških elemenata kao što su hidrološki režim, kontinuitet toka i morfološki uvjeti. Međutim, ta ocjena stanja još nije potpuna jer nije provedena ocjena stanja prema biološkim elementima kakvoće. Iz toga proizlazi da još nije utvrđeno kako je postojeće postrojenje za proizvodnju električne energije izgrađeno 1958. godine odnosno brana Peruća koja je omogućila formiranje akumulacije Peruća, utjecala na stanje bioloških elemenata kakvoće voda (rike, fitoplankton, fitobentos, makrozoobentos, makrofite i sl.) uzvodno i nizvodno od te barijere u koritu rijeke Cetine. Zna se da je brana prekinula uzvodnu migraciju riba i drugih vodenih organizama, ali se ne zna kako je to utjecalo na njihov opstanak, brojnost i stanje

populacije nizvodno i uzvodno od brane. Nadalje, prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. nizvodno površinsko vodno tijelo oznake JKRN0002-008 Cetina također nije u dobrom stanju već u umjerenom u odnosu na hidromorfološke elemente i za njega ocjena stanja također nije potpuna jer još nije provedena ocjena stanja u odnosu na biološke elemente kakvoće.

Osim navedenog, u Studiji su korišteni podaci o temperaturi vode u akumulaciji Peruća iz razdoblja od 1976. do 1979. godine. Dodatna terenska istraživanja nisu provedena te se nulto stanje voda u pogledu temperaturnog stanja prije provedbe planiranog zahvata ne može s potpunom sigurnošću utvrditi.

Prema trenutačnim rezultatima istraživanja koja su provedena može se zaključiti da je rijeka Cetina salmonidna voda od izvorišta do Zadvarja, a kako je to određeno Odlukom o određivanju područja voda pogodnih za život slatkovodnih riba („Narodne novine“, broj 33/11), odnosno da je istraživanjem potvrđena prisutnost dijela ciljnih vrsta odnosno salmonidnih vrsta riba čiji opstanak, život i rast ovisi o temperaturi vode u kojoj žive. Zbog toga je potrebno detaljno utvrditi utjecaj promjene temperature vode kako u akumulaciji, tako i neposredno nizvodno osobito u dva vremenska razdoblja (vrijeme mriještenja salmonidnih vrsta, te tijekom ljetnih mjeseci u razdoblju kada akumulacija Peruća ispušta samo biološki minimum). Nadalje, za procjenu utjecaja navedenog zahvata potrebna je uspostava prethodnog detaljnog monitoringa temperaturnog režima na najmanje tri lokacije (utvrđivanje nultog stanja) i to: na repu akumulacije Peruća, na mjestu ispušta rashladne vode KKPE Peruća (po vertikalnom stupcu) u akumulaciji i neposredno nizvodno od lokacije ispuštanja biološkog minimuma. Sukladno dobivenim rezultatima može se izraditi modeliranje disperzije topline koju generira ispuštena rashladna voda (korištenjem recentnijih podataka koji zbog utjecaja klimatskih promjena na temperaturni režim Jadranskog vodnog područja mogu biti različiti od onih iznesenih u Studiji) te na osnovi prihvaćenog klasifikacijskog sustava ekološkog potencijala akumulacije i nizvodnog vodotoka utvrđivanje realnih uvjeta ispuštanja i miješanja rashladnih voda s vodom u akumulaciji na način da se postigne ili održi najmanje dobar ekološki potencijal akumulacije i nizvodnog vodotoka.

Zaključno, u situaciji kada je jasno:

- da su naprijed navedena površinska vodna tijela, koja će biti pod značajnim negativnim utjecajem planiranog zahvata zbog ispuštanja rashladnih voda već sada u lošem odnosno umjerenom stanju kako je naprijed navedeno,
- da ne postoje relevantni podaci o utjecaju postojećih hidromorfoloških uvjeta na biološke elemente kakvoće (ribe i druge vodene organizme) te da se sa sigurnošću ne može utvrditi nulto stanje tih bioloških elemenata prije provedbe ovog zahvata dok se ne provedu navedena istraživanja,
- da ne postoje relevantni podaci o postojećem temperaturnom režimu u akumulaciji Peruća, Ministarstvo je utvrdilo da provedba predmetnog zahvata, kombi kogeneracijske plinske elektrane (KKPE) Peruća zasigurno neće pridonijeti postizanju temeljnog cilja, a to je uspostava dobrog stanja odnosno dobrog ekološkog potencijala navedenih površinskih vodnih tijela, te je utvrdilo da se ocjena prihvatljivosti ovog zahvata na okoliš može utvrditi tek po ispunjenju uvjeta koji se odnose na dobivanje relevantnih podataka kako je naprijed navedeno.

U dalnjem postupku, Ministarstvo je razmotrilo zahtjev nositelja zahvata te, u skladu s člankom 89. stavkom 4. Zakona, rezultate javnog uvida u Studiju i mišljenje Povjerenstva te slijedom toga uvažavajući odredbe Zakona da procjena utjecaja na okoliš mora osigurati načelo predostrožnosti kako bi se utjecaji sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost okoliša u ranoj fazi planiranja zahvata, odlučilo da se značajnost utjecaja navedenog zahvata na vode, s dovoljnom sigurnošću, može ocijeniti tek nakon odgovarajućeg utvrđivanja početnog stanja.

Točka II. temelji se na odredbi članka 85. stavka 5. Zakona.

Točka III. izreke temelji se na odredbi članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i člankom 7. stavkom 1. točkom 3. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Na temelju svega naprijed utvrđenog valjalo je u skladu s člankom 89. stavkom 1. Zakona odlučiti kao u izreci Rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom nadležnom upravnom sudu u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

DOSTAVITI:

1. MCC Ekskluzivne nekretnine d.o.o. Krajiška 30, Zagreb (**R! s povratnicom**)

NA ZNANJE:

2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Pismohrana u predmetu, ovdje